

**Nekaj pravopisnih napotkov za pripravo
pisnega gradiva Instituta »Jožef Stefan«**
Izbrani zgledi iz predloženih besedil za letna poročila o delu IJS
J. Gasperič

1. Ime ustanove (slov./angl.)

Pravilno	NAPAČNO
Institut »Jožef Stefan« (Ur. l. RS, št. 13, 20. III. 1992, str. 878) (Sklanja se samo Institut)	Vsi drugi zapisi, ki jih najdemo v časopisih (npr. Delo – Znanost), pa tudi na spletnih straneh nekaterih odsekov in uprave IJS, so napačni . Našteli smo kar 15 različnih napačnih poimenovanj v slovenščini in 7 v angleščini.
Skrajšano ime je: IJS (se ne sklanja)	IJS-ja, IJS-ju
Jožef Stefan Institute Skrajšano ime v angl. je: JSI	

2. Datumi, letnice, obdobja

Pravilno	NAPAČNO
5. 10. 2008 (Za piko je vedno presledek.)	05. 10. 2008; 5.10.2008; 05.10.2008
Stični pomišljaj pomeni <i>od....do...</i> 5. 10.–11. 12. 2008 (več mesecev) 5.–6. 10. 2008 (v istem mesecu)	5. 10. - 11. 12. 2008; 5. 10.-11.12. 2008; 5.-6. 2008; 5. - 6. 2008
V letih 1941–1945... V letih od 1941 do 1945... Med letoma 1941 in 1945...	V letih 1941-1945... V letih 1941 do 1945... Med leti 1941 in 1945...
Sestanek bo v torek, 16. 9. 2008, ob 15.00 (ali ob 15. uri) v predavalnici.	Sestanek bo v torek, 16. 9. 2008 ob 15.00 uri v predavalnici.

3. Slovenska abeceda

Pravilno	NAPAČNO
a, b, c, č, d, ...	a, b, c, d, ...

4. Matematična znamenja

Pravilno	NAPAČNO
Minus (–) je dolga črtica (nestična): $5 - 3 = 2$; 10^{-2}	$5 - 3 = 2$; 10^{-2}
Decimalna vejica: 2,3	2.3
Množenje: $5 \times 4 = 20$ (Uporabite poseben znak \times , ne pa iksa: x)	$5 \times 4 = 20$

5. Fizikalne veličine in enote

Fizikalne veličine pišemo poševno: <i>U</i> (napetost), <i>I</i> (tok), <i>E</i> (energija, delo), enote pa pokončno: V (volt), A (amper), kW h (kilovat-ura; Pozor na presledek med kW in h!) (Mednarodni standard ISO 31; Odredba o merskih enotah, Ur. l. RS, št. 26/2001)	
--	--

Pravilno	NAPAČNO
S presledkom med številom in mersko enoto pišemo: 5 kg; 20 °C; 30 mL; 5 m ³ ; 3 s; 5 · 10 ⁻² mbar (<i>Izjema so ločne stopinje, minute in sekunde, ki se pišejo stično: 45° 13' 20''.</i>)	5kg; 20°C; 3s; 5.10 ⁻² mbar
Izpeljani pridevniki se pišejo takole: 5-kilogramska utež, 30-mililitrska epruveta, 3-sekundni interval	5-kg utež, 30-mL epruveta, 3-s interval

Dimenzije

Pravilno	NAPAČNO
Vzorec z dimenzijami 10 mm × 15 mm	10 × 15 mm; 10 × 15 mm ²
Dolžina od 20 m do 25 m ali 20–25 m	Dolžina 20 do 25 m

6. Oznake poglavij v desetiški klasifikaciji (UDK)

Pravilno	NAPAČNO
Pika med številkami je stična, na koncu ni pike. 1 Uvod 1.1 Pregled ... 1.1.2 Razlaga ...	1. Uvod 1.1. Pregled ... 1.1.2. Razlaga ...

7. Zgledi za stični vezaj:

V teh primerih stični vezaj pomeni **in**:

- črno-bela fotografija
- belo-modra-rdeča zastava
- gospodarsko-politične razmere
- angleško-slovenski slovar
- fizikalno-kemijske lastnosti

Stični vezaj se uporablja tudi v naslednjih primerih, kjer **ne pomeni »in«**:

60-letnica
 4-urna seja
 100-odstoten
 e-pošta
 14-krat

C-vitamin
 NMR-spektrometer
 TEM-posnetek
 pospeševalnik v CERN-u
 bio- in bibliografski podatki

8. Imena podjetij in ustanov

Pravilno	NAPAČNO
Balder, d. o. o., Ljubljana	Balder, doo, Ljubljana; (<i>ni pik, ni presledkov za piko</i>) Balder, d.o.o., Ljubljana (<i>ni presledkov za piko</i>)
Fotona, d. d.	Fotona, d.d. ; Fotona, dd.
Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani (ali) Fakulteta za elektrotehniko, Univerza v Ljubljani (Pozor, vejica!)	
Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefana	Mednarodna podiplomska šola IJS

9. Predlogi (pisava in izgovorjava – posebnosti) (Slovenski pravopis 2001, § 683)

Pravilno	NAPAČNO
z Zoisovo štipendijo (izgovorimo: s cojzovo..)	s Zoisovo štipendijo
s Hugojem (izgovorimo: z igojem)	z Hugojem
s SKB (izgovorimo: z eskabe banko)	z SKB
s SO₂ (izgovorimo: z esodva)	z SO ₂

10. Pridevniške zloženke

Pravilno	NAPAČNO
znanstvena raziskava → znanstvenoraziskovalna dejavnost	znanstveno-raziskovalna dejavnost
znanstvena informacija → znanstvenoinformacijski center	znanstveno-informacijski center
elektronska optika → elektronskooptična naprava	elektronsko-optična naprava
srednja šola → srednješolski program, srednješolec	

11. Naslovi pod slikami

Slika 1: Debeloplastni piezoelektrični resonančni senzor tlaka (Na koncu povedi ni pike, ker le-ta ni stavek – nima povedka.)	
Slika 2: Slika A prikazuje specifično aktivnost katepsina S. (Na koncu je pika, ker je poved popoln stavek: ima povedek <i>prikazuje</i> in osebek <i>Slika A.</i>)	

12. Pisanje kemijskih simbolov

Pravilno	NAPAČNO
H₂O ; Al₂O₃ ; 3XeF₂·2MnF₄ ; K_xBa_{1-x}Ga_{2-x}Ge_{2+x}O₈ (Pozor! Iksi so pisani poševno. Presledki: 1 – x; minus je dolga črtica.)	H2O; Al2O3

13. Pisanje imen tujih krajev in držav

Če obstajajo poslovenjena imena za tuje kraje, jih uporabimo.

Gradec (Graz); **Rim** (Roma); **Dunaj** (Wien, Vienna); **Trbiž** (Tarvisio); **Tržič** (Monfalcone);
Peking (Beijing); **ZDA** (USA); **VB** (GB)

14. Avtomatsko oštevilčenje pri seznamih

V Wordu uporabite: OBLIKA → Označevanje in oštevilčevanje
(angleško: FORMAT → Bullets and numbering).

15. Nestični vezaj

Pravilno	NAPAČNO
prof. dr. Irena Drevenšek - Olenik, univ. dipl. fiz. (Pozor! Nestični vezaj med dvojnimi priimkom. Za pikami je presledek.)	prof.dr. Irena Drevenšek-Olenik, univ.dipl.fiz.